

COMPLEX TRADIȚIONAL DIN INIMA ORHEIULUI VECHI, MOLDOVA,
VIZITAT DE TURIȘTI DIN TOATĂ LUMEA

Case noi construite în stil vechi, la Eco Resort Butuceni

Situat în inima Orheiului Vechi, din Republica Moldova, Eco Resort Butuceni - un complex turistic cu 20 de locuri de cazare dispuse în mai multe locații din sat, restaurant, teatru de operă și fermă de animale - este deschis turiștilor din întreaga lume încă din 2008.

Inițiatorul resortului tradițional este Anatolie Botnaru, care ne-a povestit cum s-a gândit să investească într-un asemenea proiect și cum, împreună cu meșteșugarii și femeile din Butuceni, construiește și gătește așa cum făceau butuceneni în vremurile cele mai vechi.

Locul unde este dispus Eco Resort Butuceni este o zonă stâncoasă cu teritorii verzi pe marginea râului Răuț. Situat la 47 de km de Chișinău și la 18 Km de Orhei, resortul oferă posibilitatea oaspeților să ia parte în master class-urile organizate săptămânal, împreună cu gospodinele localnice, unde pot învăța cum se prepară sarmalele, plăcintele, prăjiturile moldovenești veritabile și multe alte bucate tradiționale. De asemenea, turiștii au posibilitatea să facă plimbări cu trăsura trasă de cai sau boi, pe drumul principal al satului Butuceni. Printre altele, în fiecare vară, la Butuceni se organizează, timp de trei zile, în aer liber, Festivalului de muzică clasică DescOPERĂ.

Reporter: Când a fost deschis Eco Resort Butuceni?

Anatolie Botnaru: Am început să investim în 2004, când am cumpărat prima casă, după care au urmat mai multe imobile și ne-am deschis în 2008. Acum avem 20 de camere în diferite locuri, restaurantul Teatrul de Operă din marginea satului, care are toată infrastructura necesară - centru informațional, loc de servit masa etc. - fermă de animale, de unde procurăm materia primă pentru restaurant. Conlucrăm cu sătenii, în sensul că îi provocăm să vândă ei produsele, nu doar noi.

Reporter: Cum v-ați gândit să investiți într-un astfel de resort tradițional?

Anatolie Botnaru: Ideea a fost venită din sufletul meu de țaran. Când am început să construim veneau străinii și acordau cea mai mare atenție lucrurilor tradiționale din sat. Atunci ne-am axat pe astfel de lucruri. Toată lumea din țările de

pe lângă noi (România, Ucraina, Rusia) vrea să fie mai europeană, iar toți europenii apreciază foarte mult lucrurile de bază, de unde au pornit. De aceea am considerat că este oportun să construim case de piatră și lut, fără să le șlefuiim. Am optat un grup de femei care să ne ajute și tot ceea ce am construit este în stil țărănesc. Putem spune că Butuceni este fața turismului moldovenesc.

Reporter: Așadar aveți și case noi.

Anatolie Botnaru: Avem case și gospodării vechi - cât de cât restaurate, dar în proporție foarte mică -, dar și case noi, construite în același stil vechi, astfel încât nu îți dai seama dacă respectiva locuință este veche sau nouă, ai crede că a fost construită acum sute de ani. Am dat voie țaranilor să construiască la fel ca acasă, cum făceau acum mulți ani de zile.

Reporter: Și bucătăria este tot tradițională?

Anatolie Botnaru: Da, la fel sunt și bucatele. Categorie nu accept niciun bucătar de la școală, ci numai femei din sat care cunosc bucătăria tradițională, ce nu se învață la nicio școală. Bucătarii cu școală au de învățat o grămadă de la aceste femei.

Absolut tot ce crește în Moldova și ce se face aici, în zonă, puteți găsi la noi. Indiferent că este borș, borș verde, borș roșu, fasole, zeamă, plăcinte, sarmale, tăiței de casă, toate se găsesc la noi, numite chiar cum se numeau aici în Basarabia în timpurile vechi. Consider că Moldova este cea mai bogată în bucătăria tradițională, din cauză că am rămas în urmă față de celelalte țări, iar în domeniul culinar acest lucru este un atu.

Reporter: Autoritățile v-au ajutat în derularea acestei investiții atât de mari?

(continuare în pagina 46)

ANATOLIE BOTNARU:

Avem case și gospodării vechi - cât de cât restaurate, dar în proporție foarte mică -, dar și case noi, construite în același stil vechi, astfel încât nu îți dai seama dacă respectiva locuință este veche sau nouă, ai crede că a fost construită acum sute de ani. Am dat voie țăranilor să construiască la fel ca acasă, cum făceau acum mulți ani de zile".

urmare din pagina 44

Anatolie Botnaru: Nici nu am fost foarte tare ajutați în construirea resortului, dar nici nu ne-au împiedicat autoritățile, ceea ce a însemnat foarte mult. Ne-au ajutat foarte mult la organizarea Festivalului de muzică clasică DescOPERĂ, care este unic în lume.

Reporter: Povestiți-ne mai multe despre acest festival...

Anatolie Botnaru: Ideea a venit de la domnul Friedrich Pfeiffer, dirijor la Filarmonica din Viena. Ne-am întâlnit întâmplător, am discutat și am stabilit să facem operă la Butuceni. La început părea o nebunie, după care a urmat acest festival. Prima dată am făcut un concert, organizat de noi doi și Teatrul Național de Balet, ca un test. S-a dovedit că sunetul este fenomenal - concertul este în aer liber. Apoi s-a implicat și Guvernul, prin Ministerul Culturii. Festivalul se întinde pe trei zile, iar anul acesta am deschis cu rapsodia românească, a doua seară fiind dedicată operei Elixirul dragostei și în cea de-a treia am avut tradiționalul Strauss. Evenimentul este organizat în trei locuri diferite - pe râu, între stânci și am făcut și o sce-

nă pe apă. De fiecare dată vin aproximativ câte 2000 de turiști pe seară.

Reporter: Revenind la Eco Resort Butuceni, care sunt problemele ce vă stau în cale în desfășurarea acestei activități turistice?

Anatolie Botnaru: Ne lipsește infrastructura - uneori nu avem lumină, iar gaze nu avem deloc, fiind obligați să ne descurcăm cu butelii. Însă, problema principală este discrepanța foarte mare dintre numărul de turiști, în funcție de perioadă - ba sunt prea mulți, ba prea puțini. În weekend sunt câteva ore în care ne trebuie personal suplimentar, apoi, în celelalte zile, nu știm ce să facem cu angajații.

Reporter: Câți salariați aveți?

Anatolie Botnaru: Avem 15 angajați permanenți și foarte mulți care lucrează temporar. Suntem unica pensiune cu atâția angajați. Celelalte pensiuni din Moldova sunt familiale și au câte 2-3 angajați, din familie.

Reporter: Ce ne puteți spune despre satul Butuceni?

Anatolie Botnaru: Satul Butuceni, care este o perlă, se află în inima Orheiului Vechi și este foarte vechi, având o istorie de mii de ani.

✓ În perioada 14-16 iunie, Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi a fost, pentru al patrulea an consecutiv, gazda unicului festival de muzică clasică în aer liber din Europa de Est - DescOPERĂ. Participanții la festival au avut posibilitatea să viziteze și să exploreze Rezervația Cultural - Naturală Orheiul Vechi. Siturile, mănăstirea, complexele rupestre creștine, muzeul și gospodăriile oamenilor care păstrează atmosfera secolelor trecute au prezentat vizitatorilor momente din viața socială și culturală a strămoșilor locului.

Butuceni este unul dintre marile centre de civilizație din trecut. Cele mai multe case sunt sculptate din piatră, iar acoperișurile sunt lucrate din șindruiță și stuf.

Reporter: De unde sunt turiștii care vin la Eco Resort Butuceni și cum vă promovați?

Anatolie Botnaru: Turiști vin din toată lumea, iar în ceea ce privește

promovarea, avem site și facebook, însă promovarea din gură în gură este cea mai bună. De asemenea, au fost făcute și difuzate pe plan internațional filme documentare despre noi și despre Butuceni.

Reporter: Mulțumesc!

✓ Orheiul Vechi este amplasat în valea râului Răuț, un afluent al Nistrului, între satele Trebujeni și Butuceni, raionul Orhei, la distanță de 60 km spre nord-est de la orașul Chișinău, într-o zonă istorico-geografică bine delimitată, vestită și conștientizată de către autohtoni din timpurile străvechi drept Codrii Orheiului sau Țara Orheiului - care reprezenta în vremurile istorice o unitate teritorial-administrativă distinctă ce se includea perfect în șirul multiplelor țări medievale românești din imensul spațiu carpato-nistean. Potrivit informațiilor de pe site-ul Eco Resort Butuceni, numele rezervației arheologice și, respectiv, cel al complexului muzeal, provine de la denumirea unei localități istorice, orașul medieval Orhei, care a existat pe aceste meleaguri în sec. XV-XVI, denumire evoluată în Orheiul Vechi, după părăsirea așezării date și întemeierea în alt loc a unui oraș nou, cu același nume, perpetuată până la etapa actuală.

✓ Din cadrul complexului Orheiul Vechi fac parte două promontorii gigantice (Peștere și Butuceni), la care se alătură alte trei promontorii adiacente (Potarca, Selitra și Scoc), amplasate în lanț de la nord spre sud.

✓ Promontoriul Butuceni este situat la sud de promontoriul Peștere, reprezentând împreună un complex integrat, care armonizează din toate punctele de vedere. Sursa citată menționează că Butuceni are un aspect geologic extraordinar, cu zeci de plasturi calcaroase înșiruite perfect orizontal, o mulțime de peșteri spațioase și grote mai mici, săpate în pereții stâncoși. Cu o formă alungită de 3000 m și o lățime de la 300 m în extremitatea de nord-est până la 15 m în partea sa de mijloc, fiind orientat de la est spre vest, cu o pronunțată curbură spre nord-vest în partea apuseană, Butuceni, la fel ca promontoriul Peștere, reprezintă o fortăreață naturală evidentă.